

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Ryszard Małecki

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2023 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. G.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu w Poznaniu

z dnia 28 kwietnia 2022 r.

sygn. akt IX C 2975/20

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 732,26 zł (siedemset trzydzieści dwa złote i dwadzieścia sześć groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 grudnia 2019 r. do dnia zapłaty,

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 387 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 235 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

Ryszard Małecki

UZASADNIENIE

Apelacja powoda okazała się zasadna.

Sąd Rejonowy w części pozytywnej prawidłowo ustalił stan faktyczny, co pozwala Sądowi Okręgowemu uznać go za własny na podstawie art. 382 kpc. z uwzględnieniem jednak zastrzeżeń co do braku części ustaleń istotnych z punktu widzenia sprawy. Sąd Okręgowy koryguje te ustalenia o tyle, iż ustala, że celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy przedmiotowego pojazdu wyniosły 8.017,69 zł i odzwierciedlone zostały w kosztorysie przedstawionym przez poszkodowanego ubezpieczycielowi oraz w fakturze VAT nr (...). Co do zasady zasługują także na aprobatę rozważania Sądu I instancji poczynione na kanwie ustaleń – z uwzględnieniem jednak poniższych zastrzeżeń, które skutkowały orzeczeniem reformatoryjnym.

Za utrwalone w judykaturze Sądu Najwyższego i sądów powszechnych uznać należy poglądy, zgodnie z którymi w przypadku dochodzenia odszkodowania od ubezpieczyciela sprawy szkody ubezpieczonego od odpowiedzialności cywilnej poszkodowany (tu: cesjonariusz) nie musi wykazywać, że naprawił pojazd i w związku z tym przedstawiać rachunków dokumentujących naprawę, a wyliczenie odszkodowania może nastąpić na podstawie ustalenia kosztów hipotetycznych, szacowanych na podstawie cen części oryginalnych producenta „O” oraz kosztów robocizny ASO. Nie zasługiwało więc na uwzględnienie stanowisko pozwanego, że poszkodowany winien wykazać, że naprawił pojazd lub że sprzedał go bez dokonania naprawy oraz odwołujące się do celowości zastosowania jako części zamiennych oryginalnych zamienników.

Nie budzi wątpliwości zasada, zgodnie z którą sprawca szkody winien pokryć celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i materiałów służących do naprawy uszkodzonego pojazdu (por. uchwałę składu 7 sędziów SN z dnia 12 kwietnia 2012 r., III CZP 80/11, OSNC 2012 nr 10, poz. 112, str. 1). Pod pojęciem nowych i oryginalnych części rozumie się części typu O. Poszkodowany nie ma obowiązku poszukiwania warsztatu oferującego usługi jak najtańsze. Zgodnie z ugruntowaną linią orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. przykładowo uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2003 r., III CZP 32/03, OSNC 2004 nr 4, poz. 51, str. 5), w interesie poszkodowanego leży przede wszystkim naprawa umożliwiająca przywrócenie pojazdu do stanu sprzed szkody i niezbędnymi kosztami naprawy są koszty wynikające ze stawek obowiązujących w warsztacie, któremu powierzono wykonanie naprawy. Poszkodowanemu przysługuje wybór odpowiedniego warsztatu naprawczego, któremu powierzy dokonanie naprawy uszkodzonego pojazdu. Wybierając taki warsztat, poszkodowany może się kierować m.in. ich fachowością, rzetelnością technicznej obsługi i poziomem prac naprawczych oraz określonymi niekiedy profitami połączonymi ze stałą obsługą serwisową, a przede wszystkim swoim zaufaniem opartym o własne doświadczenia lub opinie klientów warsztatu. Poszkodowany nie ma zatem obowiązku współdziałać z zakładem ubezpieczeń w taki sposób, że będzie zobowiązany do zlecenia naprawy warsztatowi współpracującemu z ubezpieczycielem i w związku z tym, w razie odmowy takiego współdziałania, zakład ubezpieczeń nie może wyciągać wobec poszkodowanego negatywnych konsekwencji w postaci akceptacji odszkodowania wyłącznie do wysokości odpowiadającej kosztom naprawy w warsztacie współpracującym.

Pozwany jako profesjonalista i podmiot kwalifikowany, likwidujący szkodę ma obowiązek już na etapie postępowania likwidacyjnego w sposób jasny i niebudzący wątpliwości wskazać, w jakiej części i na jakiej podstawie kwestionuje wycenę kosztów naprawy przedstawioną przez poszkodowanego – czy kwestionuje zakres i rodzaj pracy niezbędnych do dokonania naprawy, czy też ich wartość (w zakresie części i robocizny).

W niniejszym wypadku pozwany w oku postępowania likwidacyjnego zaakceptował kosztorys, a jako jedyną przyczynę braku akceptacji kwoty z niego wynikającej wskazał odmowę skorzystania przez poszkodowanego z oferty ubezpieczyciela dokonania naprawy w warsztacie współpracującym (adnotacja z 10.12.2019 r. na kosztorysie – k. 19 i pismo pozwanego z 3.01.2020 r. – k. 24). Również stanowisko pozwanego w sprzeciwie od nakazu zapłaty nie pozwalało na ustalenie, czy i ewentualnie, które pozycje z kosztorysu pozwany kwestionował, przy czym pozwany sprzeciwiał się przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego na okoliczność wysokości kosztów naprawy, stojąc na stanowisku, że poszkodowany miał obowiązek dokonać naprawy w warsztacie współpracującym, a skoro odmówił współpracy w tym zakresie, nie może domagać się kosztów wyższych niż zaakceptowane przez ubezpieczyciela.

Reasumując, pozwany nie zakwestionował skutecznie kalkulacji kosztów naprawy przedstawionej przez powoda już w postępowaniu likwidacyjnym i stanowiącej podstawę roszczenia w niniejszym procesie, powód nie miał więc obowiązku dowodzenia jej prawidłowości, w tym za pomocą opinii biegłego.

Niezależnie od tego, Sąd Okręgowy wskazuje, że niniejsza sprawa rozpoznawana była w postępowaniu uproszczonym. Stosownie do treści art. 505⁷ kpc. ilekroć ustalenie wysokości świadczenia powinno nastąpić przy zastosowaniu wiadomości specjalnych, od uznania sądu zależy powzięcie samodzielnej oceny opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy albo zasięgnięcie opinii biegłego, przy czym opinii biegłego nie zasięga się, jeżeli jej przewidywany koszt miałby przekroczyć wartość przedmiotu sporu, chyba że uzasadniają to wyjątkowe okoliczności.

Wartość przedmiotu sprawy wynosiła 733 zł. Doświadczenie zawodowe Sądu wskazuje, że wynagrodzenie biegłego przekroczyłoby wartość dochodzonego roszczenia.

Powództwo podlegało zatem uwzględnieniu w całości, a co za tym idzie zaskarżony wyrok podlegał zmianie na podstawie art. 386 § 1 kpc. zarówno co do istoty sprawy, jak w zakresie orzeczenia o kosztach procesu, które obciążały pozwanego na podstawie art. 98 § 1 kpc. Z kolei uwzględnienie apelacji skutkowało obciążeniem pozwanego kosztami postępowania apelacyjnego.

Na koszty poniesione przez powoda w I instancji złożyła się opłata od pozwu, wynagrodzenie pełnomocnika i opłata skarbowa od pełnomocnictwa, a w II instancji opłata od apelacji i wynagrodzenie pełnomocnika. Wynagrodzenie pełnomocnika powoda ustalono na podstawie § 2 pkt 2 (a w postępowaniu apelacyjnym w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r.

Ryszard Małecki